

2 OBRVJENIKI

2 HELLER

Predbrojba za Monarhi je iznasa 4 K za 3 mjeseca. Pojedini broj 2 para.

Abbonamento per la Monarchia: Corone 4 per 3 mesi. Un singolo numero 2 cent.

*Abbonament für die Monarchie vierteljährig 4 K, einzeln Nummer 2 Heller.

OMNIBUS

Izlazi svaki dan osim nedjelje i svetka u 11 ura prije podne.

Esce ogni giorno eccettuata le domeniche e feste alle 11 ant.

Erscheint täglich außer an Sonn- und Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

Jedes Wort im „Omnibus Anzeiger“ kostet 2 h. Die niedrigste Taxe 30 h.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr. prije J. Krmpotić i dr., PULA — Via Giulia br. 1.

VIESTI.

Mjestne.

Gdje smo?!

Pula, 13. IV. 1908.

Gdje smo? Ni smo li možda u Africi ili u srednjoj Aziji?

Jučer opazih pred tvrdjavom »San Daniele« tablu napisom. Stituh već, što može biti u njoj, ali se htjedoh osvjedočiti, da li ima na njoj traga hrvatskom jeziku.

Al gie čuda! Na tabli napisano je u trim jezicima: njemačkom, talijanskom i — mišit čete — hrvatskom, ali se ljuto varate, jer je to jezik svakaki samo ne hrvatski.

Da se o tom osvjedočite, evo prepisa, te neka svaki čitatelj sam sudi, u koliko slični ovaj jezik hrvatskomu. U prvom redu stoji na tabli njemački, što donnaš, da mogu čitatelji jedno s drugim pripisodbiti, da razabiru iz njemačkoga, što znači onaj hierogifl:

»Das Photographieren, Zeichnen und Malen der fortifikatorischen Werke ist ebenso wie das Betreten des militär-ärztlichen Grundes strengstens verboten.

K. k. Polizeikommissariat
K. u. k. Geniedirektion.«

»Fotografirati isti slikati tadjavah i stupiti na araricno zemlisce je strogo zabranjeno.

C. k. redarstvenoga povjerenictva i ravnateljstvo zenija.«

Zar to nije liepo?

Kada bi to učinila naša gradska oblast, nikakvog čuda, ali jedna c. kr. i c. i. kr. Oblast, to nas veoma boli, te nam se čini kao da se gospoda rugaju našem jeziku. Držim, da bi se morale kompetentne oblasti zato malo bolje pobrinuti i radje skinuti onakav napis nego izvrjavati ruglu naš jezik.

Mini.

Narodni darovi.

Za Društvo sv. Cirila i Metoda primili smo:

Pošto je gosp. D. imno švabske žigice, daruje on i društvo u Luzi na moru 1 K i 40 h.

Otvoren natječaj.

Kod vojničkog odjela u Admiralijatu pomoćnika su dva mjesta kancelarijskog pomoćnika koja se imaju pokriti danom 1. maja. Natječaj je otvoren do 25. t. mj.

Razne.

Obćinsko zastupstvo je imenovalo dra. Alfreda pl. Manussi-a, sada ravnatelja policije u Trstu, počasnim obćinarom Voloskim, radi zastuga stečenih si u vrijeme kad je obnašao čast kotarskog kapetana u Voloskom.

Kastav.

U Blatinš selo Mandrija dogradjen je konsumni magazin, te je započeti svojim djelovanjem još tekom ovog mjeseca. Otvorenje će po svoj prilici biti sveduano.

U Parenici kuće broj 45 utopila se je u bunaru dne 5. t. mj. oko podne, Eugenia Šepit. Predala je mazu dietne kavsi mu da ide nešto van, a kad tamo ona ravno u bunar. Kad ju je muž našao

bilo je već prekasno. U zadnje vrijeme pomutila njoj se bila pamet radi jedne izgubljene parnice.

U Matuljama dne 5. t. mj. trojica pijanih crnogoraca navališe je, u krčmi V. Slavica, na mirne domaće ljude, te je jedan crnogorac nožem ranio u truhub Simu Srdoča Marinčića i Brajana, oba iz Mihotici. Ranjenici se nalaze u riečkoj bolnici. Crnogorci pobjegoše, nu glavnog krivca par dana zatim uapsi policija u Voloskom.

Za Vodnjaški kotar ustanoviti će ministarstvo finansija tekom ove godine jedan bazdarski ured.

Iz Senja piše nam prijatelj, da će novo kupalište u Crikvenici biti do mala gotovo. Inače tamo je još zima. Velebit ima sniega. U Senju se gradj nova obala. Nedjelju dne 5. t. mj. izgorjela je lugarova kuća na Vratniku. Ljudi su spašeni, nu roba je sva izgorela. Računa se do 5 tisuća kruna štete.

Fantastična željeznica.

Ministarstvo željeznica podijelio je odvijetniku Grafu u Beču i bivšem željezničkom ravnatelju Wenuschu dopust za predradnje (nacrt, račune, komisije itd.) za gradnju prekomorske željeznice preko Farežine po otoku Cresu, Lošinj, pa dalje preko mora do Paga a iz Paga do Zadra.

O toj fantastičnoj željeznici bilo je već više puta govora, a sada se to pitanje opet javlja. Mi bi se samo smijali tome, nu prolazi nas volja, kad promislimo koliko će se pustih tisuća i tisuća kruna baciti uzalud u nepotrebne troškove; goremislovanja gospoda znadu onako pošteno računati. Da bi zašto, ali baš za ništa!

Gospoda koja sanjaju o ovoj željeznici nijesu možda nikad niti bila u ovim krajevima. A na svaki način ne poznavaju naše krajeve, naše more i ne znadu što to znači bura. — Govore da je tu po sriedi politika. Da se to radi za prestrasiti Madžarsku i za vezati Dalmaciju sa Bečom bez proći kroz zemlje sv. Stjepana.

Mi kao Hrvati moramo provjedjovati proti tomu već radi uzaludnog trošenja novca, a u ostalom naše je središte u Zagrebu. I ako nas sada privremeno granica dieli, sjedinjuje nas narodnost naša, te u Zagreb mi svi a i braća iz Dalmacije, mogu liepo doći bez željeznice po moru.

Umorstvo grofa Andrije Potocki namjestnika Galicije.

Umorstvo se dogodilo u nedjelju, 12. t. mj. na 2 sata popodne.

Rusinski djak, učenik philosophie, Mikroslav Siczynski, molio je da ga puste govoriti s namjestnikom, jer da će ga moliti za službu.

Tekom pogovara, trgne on najednom samokres te stane pucati na namjestnika.

Ranio ga je u lievo oko, u prsa, u ruku i nogu.

Skočivše kućni poslužnici te uhvativši zločinca predadoše ga policiji. Na policiji je izvjavio da je umorio namjestnika radi političkih uzroka.

Grof Potocki pustio je dušu na 3/4.

Oko njega se sakupili supruga i sedmero djece. Došao je pravodobno i biskup Bandurski te je dospio da mu pruži vjerske utjehe. Zadnje namjestnikove riječi bile su: »Recite Cesaru, da sam mu bio jedan od najvjernijih sluga«.

Namjestnik je rođen g. 1861. Godine 1900. bio je izabran zastupnikom a god. 1903. namjestnikom Galicije.

Sprovod se vrši danas, a pokopanje sutra. Cesara zastupa jedan nadvojvoda. Dolaze razni ministri i druge visoke ličnosti.

Ubojici je 24 godine. Uapsena je i njegova majka koja je potvrdila da je ona savjetovala sina da ubije namjestnika radi patnja rusinskog naroda. Njegov je otac bio zastupnik u zem. saboru i pravoslavni svećenik. Surjak Lewicki je zastupnik na carev. vieću. Pred malo tjedana ubio se jedan njegov brat u gostioni. Siczynski je vatrean agitator. Bio je već u zatvoru.

Molto ancora devono provare certi signori incalliti in quella malsana idea d' un' egemonia italiana in queste contrade. Il popolo croato intanto progredisce e a nuove lotte seguiranno nuove vittorie le quali forse avranno i salutari effetti di aprire gli occhi agli avversari e ciò anche nel grande loro interesse.

Varie.

Lussinpiccolo.

La questione dell' arrenda comunale si può dividere in 4 parti.

I. Il Municipio, senza aprire l' asta, dà secretamente, l' arrenda a Baicich e Tripolich, per 16 mila corone all' anno, nel mentre l' arrenda dà una redita all' anno di 30—32 mila corone. Così quei due signori incassano annualmente, senza rischiare alcun capitale, la bella somma di oltre 15 mila corone. E il popolo tace! Fin che i se m... direbbe il Padrina, oon quel che segue.

II. Alcuni però che avrebbero, nel caso d' un' asta pubblica, offerto molto di più, parecchie migliaia di corone, dei signori Baicich e Tripolich, cominciano a mormorare. Fatto sta che il sig. notaio Vidulich stilizza un' istanza, firmata da molti cittadini d' ambi i partiti, alla Giunta propper i necessari provvedimenti. Curiosi questi nostro rappresentanti comunali. Essi tremano dinanzi il Padrina e non possono fare nulla, ma sono costretti di ricorrere alla Giunta provinciale!

Il Padrone trema dinanzi il suo servitore! Fin che i se i m... direbbe il Padrina, con quel che segue.

III. La Giunta provin. ordina infine a un tale Bedon, stabilito a Lussinpiccolo di incassare i denari dell' arrenda a conto e utile del Comune.

Ecco allora sorgere il noto specialista e intrattenersi in lunghe conferenze coi suddetti primi appaltatori.

Che cosa si fa. Come si ha da regolare la faccenda domandano essi. Come si farà a »governare« più inganzi con questo popolo, a ricuperare l' arrenda e certi lauti guadagni extra.

IV. Un bel giorno Baicich e Tripolich vanno a Parenzo, li conferiscono coi signori della Giunta e tornano a Lussino con tanto di decreto, in torza del quale il Municipio dà nuovamente nelle loro mani l' arrenda birra ed altro!

E il popolo che cosa farà? Non mi è noto per momento quello che pensano fare i signori che avrebbero offerto molto di più per l' arrenda, ma credo che non vorranno permettere più oltre una simile anarchia a Lussino, e che faranno sentire alta la loro voce presso le rispettive autorità.

La popolazione tutta, giustamente ragione così: quando alcuni signori al Municipio, non vogliono che l' arrenda vadi all' asta, ma di propria volontà la danno due uomini i quali pagano molti di meno al Comune di quello che pagherebbero gli altri, ciò vuol dire che i signori al Municipio hanno dell' interesse personale, privato al quale sacrificano l' interesse del Comune.

PARTE ITALIANA.

NOTIZIE.

Locali.

Le nostre lotte.

Considerando davvicino le nostre lotte, il prezioso tempo che dobbiamo perdere per acquistare, anche il più piccolo, dei diritti, e mirando questa nostra Istria, così negletta, questo popolo così abbandonato, ci fa in realtà male al cuore.

E la nostra lotta è diretta contro coloro che, con sacrilega mano, ci privano dei nostri diritti, e ciò pretresamente lo fanno in nome d' una secolare e secolare civiltà latina!

Non possono o non vogliono comprendere i signori che, in base alle più elementari leggi di giustizia, i Croati dell' Istria devono godere i medesimi diritti degli italiani, tanto più che i Croati sono quelli che costituiscono la grande maggioranza del popolo istriano. Non vale richiamarsi agli antichi domini, agli antichi privilegi, al passato. È il presente col quale si ha da fare, è la realtà che s' impone, è lo spirito d' uguaglianza e di fratellanza che deve regnare fra le popolazioni.

A ben altre superiori lotte ci chiamano i tempi odierni. Non vi pare per esempio una lotta troppo bassa quella che ci viene fatta mediante le autorità giudiziarie, politiche, postali ecc. ecc. col mandarci impiegati ignari della nostra lingua, con non procurare le stampiglie che in una sola lingua che non è la nostra, col volersi comportare col nostro popolo, come si comportavano i signori nelle oramai disperate castella dell' Istria qualche secolo fa. « Il Giornaletto » per esempio non può capire come quel contado di Pola che è croato, possa avere il diritto di mandare 6 rappresentanti al Municipio. A quei signori il »Narodni Dom« non è un ritrovo di cittadini Pelesenki nato quivi e avveniti i diritti come tutti gli altri, ma è sempre qualcosa di estraneo, di »tollerabile«. Da quei signori solamente, colla forza si può avere qualche briciola del proprio o — come dicono essi — qualche »concessione«.

Noi vogliamo vedervi chiaro in queste faccende e invitiamo la popolazione tutta, in ispecie i signori che pensano concorrere per avere l'arrenda, e le autorità a procedere energicamente in proposito.

Vicestnik - izdavač: POKRETA LAGINJA
Odgovorni urednik: ANTE BELANIC.

**Mali oglasnik.
Piccolo notiziario.**

NAUČNIKA traži stolarski majstor. Upi-
tati se na uredništvo «Omnibus». 110

APPRENDISTA falegname viene ricer-
cato. Informarsi alla redazione dell'«Om-
nibus». 110a

VENDESI nella tipografia Laginja e comp.
via Giulia 1 vecchi giornali a 8 soldi il
chilogramma. 86a

Pučkim školama i konsumnim dru-
štvima preporuča se osobito naša „Na-
rodna Papirnica“ za nabavu raznih škol-
skih teka i risanka kao i pločice i ine
školske potreboće, te sve knjige i tiska-
nice potrebne za konsumna društva. Pre-
prodavačima znatan popust. 52a

NAŠA PAPIRNICA u via Giulia 1, imade
na prodaju izborne dopisnice sa slikama
zast. Mandić, Spinčić i Laginja po 10
para komad. Zatim krasnih koledara za
mladež «Jorgovan» po 70 para, malih ko-
ledarica «Ostroman» s pjesmom na spo-
men Ostromanovog umorstva, košta 10
para, zanimivu knjigu: «Preko Atlantika»
od dr. Trešić košta 3 krune; moderne
olovke patent «Penka» koje nije treba
nikad brusiti i traju mnogo vremena
K 120, treba se samo jednom osvjedočiti
pa će se uvijek rabiti te olovke, itd. itd.
106

**PEKARNA
Ljudevit Dekleva**

Via Campo Marzio br. 5 — Podružnica Via Veterani br. 1.

Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javne lokale.
Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni.
Poslužba brza i točna.

**PANIFICIO
Lodovico Dekleva**

Via Campo Marzio N. 5 — Filiale Via Veterani N. 1.

Vendita pane fresco tre volte al giorno.

Servizio diretto a domicilio e nei pubblici locali.
Vendita farine d'ogni qualità dai migliori mulini a prezzi di giornata.
Servizio celere e inappuntabile.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplađuju sadružnik dionova jedan ili više
po krana 50.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te
čisto bez ikakvog odbitka. plaća od tetoga 4^{1/2}%.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog
odkasa, a iznose od 1000 K
ako se nije kod uložanja suglasno ustanovio veći ili manji rok za
odkas, uz odkas od 8 dana.

Zajmове (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku
ili na mjenice
i sadružnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati
poslije podne; u nedjelju i blagdane
zatvoreno.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u viala Carrara viančila
knosa (Narodni Dom) prvi pod dozna, gdje se
dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

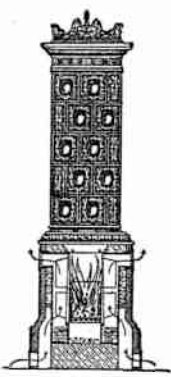
ŠIRITE I KUPUJTE „OMNIBUS“. DIFFONDETE L' „OMNIBUS“

Ricordo della prima Comunione.
Nella Cartoleria LAGINJA & C. in Via Giulia si
vendono degli elegantissimi uffici con legatura
finitissima in rosso e coll' iscri-
zione in caratteri d'oro
Ricordo della prima Comunione.
Prezzo cor. 3.—
Esaminando il libro, si accorge
tosto che il prezzo è piccolo.

JEFTINO i BRZO.
CEDULJICE
za
sv. ispovjed i pričest
izradjuje
NARODNA TISKARA
LAGINJA i dr. — PULA
Via Giulia, 1.
JEFTINO i BRZO.

OLOVKE
u korist družbe sv. Cirila i Metoda
dobivaju se u
tiskari Laginja i drug. u Puli
prije (J. Krmpotić i dr.)
uz clemu od 2 do 10 para.

Za uspomenu sv. pričesti
najgodniji je dar elegantan molitvenik
„Rajski cvjetovi“,
modernog formata u lijepim bijelim koricama sa
zlatnim napisom:
„Uspomena na sv. pričest“.
Cijena mu je samo K 1.40.

JOSIP POTOČNIK — PULA

Corsia Francesco Giuseppe, 6.

VELIKO SKLADIŠTE i TRAJNA IZLOŽBA

glinenih peći za sobe i salone, štednjake sa strojem za prištednju goriva, željeznih
štednjaka obloženi sa neizgorivim Chamotom, kacea za kupanje iz najfinijih glinenih
lončica, podpuno uređjene kupaonice, ploče za podove u kuhinji, hodniku, predvorju,
dvorištu, štalama itd. Mosaik-ploče za obložiti stijene, PATENTIRANI uredi za glinene
peći, Meidingerovih plašta za glinene peći u svrhu da poveća i usčtva toplinu itd. itd.

Specialiteta: Stroj za prištednju goriva za glinenu peć, dvostrukom brzinom za-
grije odaju. — Automatička peć sa regulatorom i trajnom vatrom.

Meteorska peć sa trajnom vatrom. Stroj za uzdržanje vatre za glinenu peć. Štednjaci na plin i drveni
ugljen. **NOVO!!** Specijalista u nastavljanju peći i štednjaka. **NOVO!!**

Sve u tu struku zasjecajuće radnje izvršuju se pomno, brzo i jeftino. Uzorci, cijenici i proračuni šalju se badava i franko.

SVI DOMINISU, ulica Marianna broj 7!

PRODAJEM najfinije maslinovo ulje litra po 44 novč. — izvrsno opolo vino litra po 20 novč. — izvrsno istarsko crno vino litra po 15 novč.
dovozom u kući bez daće!!! Nadalje prodajem veoma tečnu slanu ribu. Osobito se preporučam našem narodu na Puljštini!

Sa veleštovanjem **ANTON DOMINIS.**